

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-502/23 – 1

Υπόθεση C-502/23

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

7 Αυγούστου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Landgericht Düsseldorf (Γερμανία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

13 Ιουλίου 2023

Ενάγων:

MC

Εναγομένη:

Iberia, Líneas Aéreas de España, SA Operadora Unipersonal

Landgericht Düsseldorf (πρωτοδικείο Düsseldorf, Γερμανία)

Διάταξη

Στη διαφορά

του MC, [παραλειπόμενα] Gelsenkirchen,

ενάγοντος,

[παραλειπόμενα]

κατά

της IBERIA, LINEAS AEREAS DE ESPAÑA, SOCIEDAD ANÓNIMA OPERADORA UNIPERSONAL, [παραλειπόμενα] Φρανκφούρτη,

εναγομένης,

[παραλειπόμενα]

το 22ο τμήμα αστικών διαφορών του Landgericht Köln (πρωτοδικείου Κολωνίας, Γερμανία)

στις 13 Ιουλίου 2023

[παραλειπόμενα]

απεφάνθη:

Αναστέλλει τη διαδικασία.

Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του άρθρου 267, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', τρίτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, τα ακόλουθα ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης:

1.

Έχει το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', σε συνδυασμό με το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο α', και το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, την έννοια ότι επιβάτης ο οποίος αγόρασε εισιτήριο για πτήση πραγματικού αερομεταφορέα χωρίς καταβολή χρηματικού ποσού, αλλά με τη χρήση μιλίων επιβράβευσης στο πλαίσιο προγράμματος τακτικών επιβατών το οποίο εφαρμόζει άλλος αερομεταφορέας δύναται, σε περίπτωση ματαίωσης της πτήσης αυτής, να ζητήσει από τον πραγματικό αερομεταφορέα την επιστροφή χρηματικού ποσού ως αντίτιμο του εισιτηρίου;

2.

Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα: καθορίζεται, στις περιπτώσεις αυτές, ο αεροπορικός ναύλος, κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, του οποίου την επιστροφή δύναται να ζητήσει ο επιβάτης με βάση την αξία του ναύλου που διατίθεται προς πώληση στο κοινό από τον πραγματικό αερομεταφορέα για την αντίστοιχη ματαιωθείσα πτήση ή με βάση τη (μέση) αξία των μιλίων επιβράβευσης που χρησιμοποιήθηκαν;

Σ κ ε π τ ι κ ό :

I.

Η αίτηση προδικαστικής απόφασεως στηρίζεται στα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

Ο ενάγων αγόρασε αεροπορικό εισιτήριο από την British Airways για πτήση που επρόκειτο να πραγματοποιήσει η εναγομένη στις 15 Μαρτίου 2023, από το Ντίσελντορφ μέσω Μαδρίτης/Ισπανίας με προορισμό την Πόλη του

2

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μεξικού/Μεξικό (αριθμοί πτήσεων: IB 3141 και IB 6405). Προς τον σκοπό αυτό, χρησιμοποίησε 57 500 μίλια στο πλαίσιο του προγράμματος επιβράβευσης τακτικών επιβατών της British Airways ενώ κατέβαλε 236,27 ευρώ σε φόρους και τέλη.

Ο ναύλος που διατίθεται στο κοινό για την ανωτέρω πτήση ανέρχεται σε 5 342 ευρώ, συμπεριλαμβανομένων φόρων και τελών.

Η πτήση ματαιώθηκε από την εναγομένη.

Ο ενάγων αρνήθηκε τη μεταφορά με άλλη πτήση που του προσφέρθηκε και, στις 16 Μαρτίου 2023, απαίτησε από την εναγομένη την επιστροφή χρηματικού ποσού ύψους 5 342,00 ευρώ ως αντίτιμο του εισιτηρίου, τάσσοντας προθεσμία μέχρι τις 24 Μαρτίου 2023. Η εναγομένη δεν προέβη σε πληρωμή.

Στην υπό κρίση διαφορά, ο ενάγων ζητεί

να υποχρεωθεί η εναγομένη να του καταβάλει 5 342,00 ευρώ [παραλειπόμενα] [πλέον δικαστικών εξόδων και τόκων].

Η εναγομένη ζητεί

την απόρριψη της αγωγής.

Η εναγομένη εκτιμά ότι ο ενάγων δύναται, το πολύ, να ζητήσει πίστωση μιλίων επιβράβευσης, καθόσον αγόρασε το εισιτήριο με τη χρήση μιλίων επιβράβευσης από την αεροπορική εταιρία British Airways και όχι καταβάλλοντας χρηματικό ποσό. Δεδομένου ότι η εναγομένη δεν είναι σε θέση να του πιστώσει τα μίλια επιβράβευσης της British Airways, ο ενάγων έπρεπε να απευθυνθεί στην British Airways για την επιστροφή τους.

II.

Η ευδοκίμηση της αγωγής εξαρτάται καθοριστικώς από τα ερωτήματα που παρατίθενται στο διατακτικό.

Ειδικότερα:

1.

Ο ενάγων δικαιούται να αξιώσει από την εναγομένη επιστροφή της αξίας του εισιτηρίου ύψους 5 342,00 ευρώ κατά το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α' και το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, καθόσον δύναται να ζητήσει επιστροφή χρηματικού ποσού ως αντίτιμο του εισιτηρίου, μολονότι δεν αγόρασε το εισιτήριο καταβάλλοντας χρήματα, αλλά χρησιμοποιώντας μίλια επιβράβευσης.

Κατά το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α' και το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών

μεταφορών, η εναγομένη, δεδομένου ότι ματαίωσε πτήση για την οποία ο ενάγων είχε επιβεβαιωμένη κράτηση, οφείλει, κατ' επιλογήν του ενάγοντος, να του επιστρέψει εντός επτά ημερών, με τους τρόπους που διαλαμβάνονται στο άρθρο 7, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, το πλήρες αντίτιμο του εισιτηρίου του, στην τιμή που το αγόρασε.

α)

Ο ενάγων αγόρασε το εισιτήριο καταβάλλοντας μόνον εν μέρει χρηματικό ποσό ύψους 236,27 ευρώ για φόρους και τέλη, κατά τα λοιπά δε, χρησιμοποίησε 57 500 μίλια τακτικών επιβατών στο πλαίσιο του προγράμματος επιβράβευσης της British Airways.

Το είδος και το ύψος του δικαιώματος επιστροφής διέπονται από το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, στο οποίο παραπέμπει ρητώς το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο α', πρώτη περίπτωση, του εν λόγω κανονισμού. Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, η επιστροφή του αντιτίμου του εισιτηρίου πρέπει να πραγματοποιείται σε ρευστό, με ηλεκτρονικό τραπεζικό έμβασμα, με τραπεζική εντολή ή επιταγή, ή, εφόσον συμφωνήσει ενυπογράφως ο επιβάτης, με ταξιδιωτικά κουπόνια (voucher) ή/και άλλες υπηρεσίες. Κατά συνέπεια, το ζήτημα που τίθεται είναι αν ο ενάγων μπορεί να ζητήσει την επιστροφή της ισοδύναμης αξίας των μιλίων επιβράβευσης που χρησιμοποιήθηκαν σε ευρώ. Κατά το δικάζον τμήμα, στο εν λόγω ερώτημα πρέπει να δοθεί καταφατική απάντηση.

Το συμπέρασμα τούτο δεν αναιρείται από το γεγονός ότι ο ενάγων δεν αγόρασε αρχικώς το αεροπορικό εισιτήριο καταβάλλοντας χρήματα, αλλά με τη χρήση μιλίων επιβράβευσης. Κατά τη σαφή διατύπωση του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, επιστροφή με ταξιδιωτικά κουπόνια (voucher) ή/και άλλες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της επαναπίστωσης μιλίων επιβράβευσης, μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνον εφόσον συμφωνήσει ενυπογράφως ο επιβάτης. Στην υπό κρίση υπόθεση, ελλείψει παρόμοιας συμφωνίας εκ μέρους του ενάγοντος, η ισοδύναμη αξία των μιλίων επιβράβευσης πρέπει να επιστραφεί σε χρήμα.

Περαιτέρω, δεν μπορεί να αντιταχθεί ότι το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, το οποίο παραπέμπει ρητώς στο άρθρο 7, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, βασίζεται στη συνήθη περίπτωση πληρωμής του εισιτηρίου με χρήματα και ότι δεν έχει ληφθεί υπόψη η περίπτωση επιστροφής του αντιτίμου του εισιτηρίου κατά τη χρήση μιλίων επιβράβευσης. Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, ο εν λόγω κανονισμός εφαρμόζεται ρητώς και στις περιπτώσεις στις οποίες οι επιβάτες ταξιδεύουν με εισιτήρια που αγοράστηκαν βάσει προγράμματος τακτικών επιβατών ή άλλων εμπορικών προγραμμάτων ενός αερομεταφορέα. Τέτοια προγράμματα περιλαμβάνουν προγράμματα τακτικών

επιβατών με μίλια επιβράβευσης, όπως αυτό της British Airways. Εξ αυτού μπορεί να συναχθεί ότι ο νομοθέτης είχε σαφώς κατά νου την προκειμένη περίπτωση και ότι, ωστόσο, αποφάσισε να παραπέμψει χωρίς περιορισμούς στους τρόπους επιστροφής που προβλέπονται στο άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών στο πλαίσιο του δικαιώματος επιστροφής κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο α', πρώτη περίπτωση, του εν λόγω κανονισμού, προκειμένου να αποφευχθεί η ταλαιπωρία των επιβατών σε αυτές τις περιπτώσεις.

Επισημαίνεται, ειδικότερα, ότι είναι σύνηθες, όπως και στην υπό κρίση υπόθεση: τα μίλια επιβράβευσης του προγράμματος τακτικών επιβατών της British Airways να μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για πτήσεις της εναγομένης· τα μίλια επιβράβευσης στο πλαίσιο προγράμματος τακτικών επιβατών να μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για την αγορά πτήσεων άλλων αεροπορικών εταιριών, οι οποίες είναι μέλη της ίδιας αεροπορικής συμμαχίας. Στις περιπτώσεις αυτές, ο χρησιμοποιούμενος πραγματικός αερομεταφορέας είτε δεν μπορεί να πιστώσει τα μίλια επιβράβευσης που έχει χορηγήσει άλλη αεροπορική εταιρία στον λογαριασμό μιλίων του επιβάτη, είτε μπορεί μόνο με μεγάλη δυσκολία. Προκειμένου να αποτραπεί το ενδεχόμενο ο πραγματικός αερομεταφορέας, σε τέτοιες περιπτώσεις, να μπορεί να παραπέμψει τον επιβάτη στην αεροπορική εταιρία που εφαρμόζει το πρόγραμμα μιλίων για επιστροφή του αντιτίμου σε χρήμα, ο νομοθέτης επέλεξε προδήλως να παρέχεται πάντοτε στον επιβάτη δυνατότητα αξίωσης χρηματικής αποζημίωσης και σε αυτές τις περιπτώσεις.

Περαιτέρω, τούτο συνάδει με τον σκοπό του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των επιβατών αεροπορικών μεταφορών. Το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει, όσον αφορά το δικαίωμα αποζημίωσης κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, ότι το άρθρο 7, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού πρέπει να ερμηνεύεται ευρέως, προκειμένου να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο προστασίας των επιβατών αεροπορικών μεταφορών (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Σεπτεμβρίου 2020 – C-356/19 Delfly κατά Smartwings Poland [παραλειπόμενα]: ο επιβάτης μπορεί να ζητήσει την καταβολή αποζημίωσης στο εθνικό νόμισμα αντί σε ευρώ).

Επιπλέον, κατά το άρθρο 13 κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών ο πραγματικός αερομεταφορέας μπορεί να στραφεί κατά του αερομεταφορέα που χορήγησε τα μίλια επιβράβευσης και να ζητήσει αποζημίωση.

β)

Ο ενάγων διεκδικεί ποσό ύψους 5 342,00 ευρώ. Το εν λόγω ποσό αντιστοιχεί στην αξία του ναύλου που διατίθεται στο κοινό για την επίμαχη πτήση από την εναγομένη. Ως εκ τούτου, δεν αμφισβητείται ότι ο ενάγων θα έπρεπε να καταβάλει ποσό ύψους 5 342,00 ευρώ εάν πραγματοποιούσε κράτηση της πτήσης

με χρήματα. Το δικάζον τμήμα κρίνει σκόπιμο να στηριχθεί σε αυτή την υποθετική τιμή αγοράς προκειμένου να καθοριστεί η αξία των μιλίων επιβράβευσης. Βεβαίως, τα μίλια επιβράβευσης έχουν μια ορισμένη (μέση) αξία η οποία θα μπορούσε επίσης να ληφθεί υπόψη. Ωστόσο, η αξία των χρησιμοποιούμενων μιλίων επιβράβευσης ποικίλλει ουσιωδώς αναλόγως των πτήσεων για τις οποίες χρησιμοποιούνται τα μίλια. Αναλόγως της πτήσης για την οποία έχει γίνει κράτηση με τη χρήση μιλίων, η χρήση μιλίων μπορεί να αποδειχθεί άλλοτε πιο συμφέρουσα, άλλοτε λιγότερο συμφέρουσα για τον επιβάτη, με δεδομένο ότι η αξία των μιλίων για πτήσεις υψηλού κόστους σε δρομολόγια μεγάλων αποστάσεων είναι συνήθως υψηλότερη εν συγκρίσει με απλές πτήσεις μικρών και μέσων αποστάσεων. Ωστόσο, κατά την άποψη του δικάζοντος τμήματος, για τον επιβάτη δεν είναι χρήσιμο στην πράξη, ούτε εύλογο να προσδιορίζεται εν προκειμένω ένα είδος «μέσης αξίας» των μιλίων επιβράβευσης, ενδεχομένως με βάση την αεροπορική συμπεριφορά του επιβάτη στο παρελθόν ή με βάση τη συμπεριφορά ενός μέσου πελάτη ο οποίος κάνει χρήση μιλίων επιβράβευσης. Επομένως, για τον επιβάτη, οποιαδήποτε αξία των μιλίων επιβράβευσης κατά την εξαργύρωση είναι εντελώς αδιαφανής. Κατά κανόνα, δεν λαμβάνει γνώση του αντίστοιχου υπολογισμού της αεροπορικής εταιρίας και των συμφωνιών που η τελευταία έχει συνάψει με άλλες αεροπορικές εταιρίες της ίδιας αεροπορικής συμμαχίας σχετικά με την αποδοχή μιλίων επιβράβευσης κατά την κράτηση πτήσεων.

Ο ενάγων υποστήριξε ότι χρησιμοποιεί, σε τακτική βάση, μίλια για πολύ ακριβές πτήσεις.

Κατά την άποψη του δικάζοντος τμήματος, με την κράτηση της εν λόγω πτήσης, από το Ντίσελντορφ μέσω Μαδρίτης προς την Πόλη του Μεξικού στις 15 Μαρτίου 2023 με χρήση 57 500 μιλίων επιβράβευσης, η αξία των μιλίων επιβράβευσης που χρησιμοποιήθηκαν καθορίστηκε σε αυτή του ναύλου ο οποίος διατίθεται στο κοινό, ήτοι σε 5 342,00 ευρώ. Λόγω της εκ των υστέρων ματαιώσης της πτήσης, ο ενάγων δεν μπορεί πλέον να στερηθεί αυτό το όφελος. Εάν, για λόγους εξασφάλισης της αφοσίωσης των πελατών και εμπορικής προώθησης, η αεροπορική εταιρία εφαρμόζει αντίστοιχα προγράμματα μιλίων επιβράβευσης και ο επιβάτης χρησιμοποιεί τα εν λόγω μίλια για την κράτηση πτήσης, η αεροπορική εταιρία, οσάκις ματαιώνει τη συγκεκριμένη πτήση, πρέπει να δεσμεύεται από τον ναύλο που διατίθεται στο κοινό για την πτήση αυτή, κατά μείζονα λόγο διότι ο υπολογισμός που αποτέλεσε τη βάση του προγράμματος επιβράβευσης είναι καθόλα μη προβλέψιμος και αδιαφανής για τον επιβάτη.

γ)

Όσον αφορά τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν ανωτέρω, η ερμηνεία του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών δεν είναι τόσο προφανής, ώστε να μπορεί να συναχθεί η ορθή ερμηνεία πέραν πάσης αμφιβολίας από το κείμενο του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και από την υφιστάμενη νομολογία του Δικαστηρίου. [παραλείπόμενα]